

Udenrigsministeriet

Statsrevisorernes Sekretariat
Christiansborg
1240 København K

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag

Journalnummer

104.DAN.6-6.b.

Kontor

ØKO

1. oktober 2010

Statsrevisorernes beretning nr. 12/2009 om Danmarks bistand til Tanzania

Med henvisning til brev af 1. juli 2010 fra Statsrevisorernes sekretariat, hvormed beretning nr. 12/2009 om Danmarks bistand til Tanzania blev fremsendt, skal jeg hermed redegøre for de foranstaltninger og overvejelser, som beretningen har givet anledning til. Nærværende redegørelse er samtidig sendt til Rigsrevisionen. Jeg er blevet informeret om, at Statsrevisorernes besøg i Tanzania og Uganda er forløbet planmæssigt.

Folketinget endosserede den 1. juni 2010 en ny strategi for Danmarks udviklingssamarbejde, "Frihed fra Fattigdom – Frihed til Forandring". Strategien slår fast, at resultaterne af udviklingsbistanden skal dokumenteres, kommunikeres og anvendes i nye indsatser. Der skal sættes klare mål for fremskridt i partnerlandene, og målingen af resultater skal styrkes. Partnerlandets vilje og evne til at skabe resultater inden for afgørende områder så som demokrati og menneskerettigheder samt vækst og beskæftigelse vil således få betydning for samarbejdets omfang.

Med den nye strategi har regeringen således sat fornyet fokus på bistandens mål og resultater. Som opfølgning på den nye strategi er Kontoret for Kvalitetssikring i Udenrigsministeriet ved at opdatere rammeværket for resultatmåling fra 2006 ("Results Based Management and Performance Management Framework"). En ny opdateret version forventes i oktober 2010.

Af konkrete forbedringer kan nævnes, at der arbejdes på at indføre et antal globale standardindikatorer for dansk bistand. Disse indikatorer kan formidle Danida's samlede indsats på bestemte områder til offentligheden f.eks. i form af bidrag til opfyldelsen af de internationale MDG-mål eller bidrag i form af antal skabte arbejdspladser, antal vaccinationer, antal husholdninger med adgang til drikkevand m.v..

På de enkelte bistandsprogrammer planlægges det endvidere at øge antallet af overvågede fremdriftsindikatorer fra det nuværende niveau på én enkelt retningsgivende indikator pr. komponent til omkring 3-5 indikatorer pr. komponent. Planen er at disse fremdriftsindikatorer skal følges og rapporteres konsekvent fra start til slut i hele programcyklus.

Der arbejdes endvidere på at udvikle et risikobarometer, som skal illustrere politiske, operationelle og finansielle risici ved bistanden, vurdere deres sandsynlighed og eventuelle konsekvenser samt sammenkæde mål, resultater og risikoelementer. Den forbedrede resultatmåling vil blive indarbejdet i bistandsprogrammer og i Danidas bistandsvejledninger samt i de elektroniske rapporteringsformater.

Ud over disse tiltag igangsættes et større internationalt orienteret forskningsprogram der skal forske i og dokumentere hvad der virker, og hvordan forskellige udviklingsindsatser bidrager til fattigdomsbekæmpelse.

Jeg har noteret mig, at Statsrevisorerne finder det tilfredsstillende, at Udenrigsministeriet sammen med Tanzania overordnet set har opnået positive resultater i forhold til de opstillede mål for udviklingsbistanden. Den konklusion er jeg meget tilfreds med, ligesom jeg hilser det velkomment, at beretningen påpeger nødvendigheden af at styrke operationaliseringen af de opstillede mål og forbedre den afsluttende rapportering.

Da de anvendte indikatorer ofte bygger på partnerlandenes egne systemer – i overensstemmelse med Paris erklæringen – vil kapacitetsopbygning og dialog med partnerlandene om styrkelse af deres egne mål- og resultatstyringssystemer være afgørende for målstyring og dokumentation af resultaterne i udviklingssamarbejdet. For Tanzania gælder dette i forhold til forbedringer af målene indenfor generel budgetstøtte, hvor opfyldelsen af de ambitiøse mål ikke er tilfredsstillende samt indenfor retsreformprogrammet. Ambassaden vil især på disse to områder fortsætte arbejdet med at sikre en bedre målopfyldelse. Generelt set arbejder donorerne også på at styrke de nationale statistiske institutioner i udviklingslandene med henblik på at tilstræbe så stort lokalt ejerskab som muligt.

Den igangværende gennemgang af bistandsvejledninger vil også se mere specifikt på, hvordan en styrkelse af operationaliseringen af de opstillede mål og en forbedret afsluttende rapportering kan sikres. Målet vil være at skabe større sammenhæng mellem indikatorer i

programdokumenter, indikatorer der løbende vurderes i forbindelse med programimplementeringen og indikatorer der anvendes i forbindelse med den afsluttende rapportering.

Beretningen vurderer endvidere, at Udenrigsministeriet gennem systematiske reviews og evalueringer får viden om, hvilke indsatser der giver de bedste resultater. Rigsrevisionen anfører, at Udenrigsministeriet ikke foretager stikprøver af reviewrapporter for at undersøge, om rapporterne har den ønskede kvalitet. Udenrigsministeriet gennemførte dog en analyse af ministeriets reviewrapporter i 2007 og af selve processen for gennemførelse af reviews. Denne gennemgang resulterede i en række justeringer i retningslinjerne. Udenrigsministeriet vil som opfølgning på Rigsrevisionens rapport gennemføre en ny stikprøvevis gennemgang af reviewrapporter i 2011.

Beretningen understreger, at der bør stilles præcise kvalitetskrav til reviews i retningslinjerne. Retningslinjerne indeholder krav til det generelle indhold af reviewrapporten og til processen for reviews. Retningslinjerne udstikker dog ikke kvalitetskrav til reviews gennemført sammen med andre donorer (fælles reviews). I lyset af at reviews i stigende grad foregår fælles med andre donorer, men i forskellige formater alt efter land og sektor, vil Udenrigsministeriet udarbejde kvalitetskrav, som ministeriet, herunder særligt ambassaderne, vil søge at fremme i dialogen med modtagerlandet og andre donorer. Derudover vil Udenrigsministeriet i den interne vurdering af fremdriften i programmerne (Assessment of Programme Support) forbedre stringensen i brugen af indikatorer, herunder sprogbrugen, således at vurderingerne fremstår mere ensartede og konsistente. Der vil endvidere blive draget omsorg for, at opfølgningen på anbefalinger fra tidligere reviews dokumenteres mere systematisk, som anbefalet i beretningen.

Beretningen indeholder endvidere en undersøgelse af Udenrigsministeriets praksis for evaluering af udviklingsbistandens resultater og effekt, som anmodet om af Statsrevisorerne. Baggrunden for Statsrevisorernes anmodning var kritik i medierne af, at Udenrigsministeriet ikke i tilstrækkelig grad fulgte op på negative evalueringer af indsatsen og kritik af, at de konsulenter, som udfører evalueringerne, ikke var tilstrækkeligt uafhængige af Udenrigsministeriet. Jeg noterer på den baggrund med tilfredshed, at beretningen konkluderer, at Udenrigsministeriets retningslinjer for evalueringer er i overensstemmelse med internationale standarder, og at Evalueringskontoret uafhængigt af det øvrige ministerium kan tilrettelægge og offentliggøre evalueringer, ligesom retningslinjerne for sikring af konsulenternes uafhængighed følger god praksis.

For så vidt angår opfølgning på evalueringer, kan jeg oplyse, at Evalueringskontoret siden 2007 har undersøgt de procedurer, der bliver anvendt ved opfølgning på gennemførte evalueringer, bl.a. gennem en række analyser udarbejdet af uafhængige konsulenter. Som det også nævnes i beretningen ledte disse undersøgelser til, at det i marts 2010 blev besluttet, at Kontoret for Kvalitetssikring i Udenrigsministeriet fremover årligt vil monitorere opfølgningen på de seneste to års evalueringer. Herved sikres en mere systematisk opfølgning på de gennemførte evalueringer.

Udenrigsministeriet har løbende opdateret retningslinjerne for evaluering, og der vil i efteråret 2010 blive igangsat en revision af de nuværende retningslinjer fra 2006. Blandt andet er der behov for, som det nævnes i Beretningen, at tilpasse retningslinjerne til OECD's udviklingskomité, DACs, reviderede retningslinjer fra februar 2010. Der vil dog også på andre områder blive foretaget justeringer. Det gælder bl.a. i forhold til spørgsmål i forbindelse med udbudsprocedurer og de deltagende konsulenters habilitet, det styrkede fokus på fælles evalueringer og de nye procedurer for opfølgning på evalueringerne. De reviderede retningslinjer forventes at være færdige i foråret 2011.

Jeg ser beretningen som et velkomment indspil til regeringens målsætning om at øge fokus på resultater af udviklingsbistanden og til det fortsatte arbejde med at implementere den nye strategi for Danmarks udviklingssamarbejde.

Med venlig hilsen

Søren Pind